

2004:23 • 27. oktober 2004

Svinebestanden 1. oktober 2004 og Kvægbestanden 30. september 2004

Antal svin er pr. 1. oktober 2004 opgjort til 12,9 millioner, når der ses på de sæsonkorrigerede tal. Der er tale om et fald i forhold til den foregående tælling den 1. juli. For de fleste undergrupper af svin er bestandene faldet.

Kvæg i alt er beregnet til 1.658.000. Det er en nedgang på 58.000 svarende til godt 3 pct. i forhold til den tilsvarende opgørelse i 2003.

Statistikkernes væsentligste formål er at give et grundlag for udarbejdelse af slagteprognoser. *Svinebestanden* opgøres på grundlag af en stikprøvetælling, der omfatter ca. 6 pct. af alle landbrugsbedrifter over 5 ha. Ved tællingen pr. 1. oktober 2004 var stikprøven på ca. 3.500 bedrifter.

Kvægbestanden opgøres ved anvendelse af Centralt HusdyrbrugsRegister og opregning af disse oplysninger i forhold til landbrugs- og gartneritællingen.

Den sæsonkorrigerede bestand faldt ca. 1 pct.

Antal svin er pr. 1. oktober 2004 opgjort til 12,9 millioner, når der ses på de sæsonkorrigerede tal. Der er tale om et fald i forhold til den foregående tælling den 1. juli. For de fleste undergrupper af svin er bestandene faldet.

Antallet af søer faldt også 1 pct.

Den samlede sæsonkorrigerede bestand af søer faldt 1 pct. sammenlignet med opgørelsen 1. juli og antal drægtige søer faldt tilsvarende.

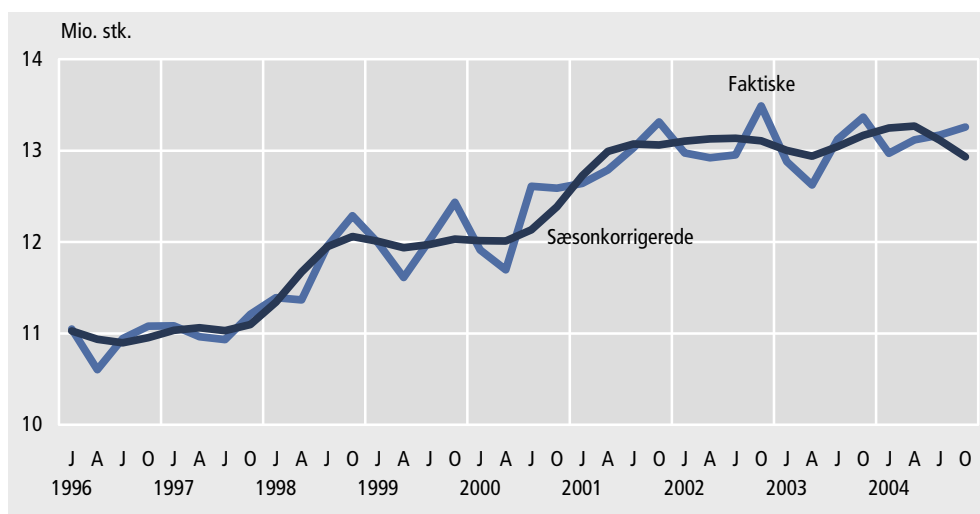
Færre slagtesvin

Den sæsonkorrigerede bestand af slagtesvin faldt med næsten 3 pct.

Smågrise

Hver diegivende so har i gennemsnit ligget med 10,5 grise.

Svin i alt

Der er væsentlig sæsonvariation i svinebestanden

Ved sammenligning med den foregående tælling skal man have i erindring, at der i løbet af året er ret stor variation i bestanden. I figuren er dette vist ved at sammenholde den faktisk optalte bestand med den sæsonkorrigerede, hvilket giver et bedre billede af udviklingen.

Mere information

Denne stikprøvetælling opgøres ikke mere detaljeret end beskrevet her. Yderligere oplysninger om svinebestanden publiceres i årspublikationen *Landbrug*. I denne findes også størrelses- og geografiske opdelinger af svinebestanden baseret på landbrugs- og gartneritællingen.

Kilder og metoder

Svinebestanden opgøres på grundlag af en stikprøvetælling, der omfatter ca. 6 pct. af alle landbrugsbedrifter over 5 ha. Ved tællingen pr. 1. oktober 2004 var stikprøven på ca. 3.500 bedrifter.

Læs mere i varedeklarationen på www.dst.dk/varedeklaration under emnegruppen Landbrug samt i Statistikbanken.dk/SVIN.

Henvendelse

Annette Øverup, tlf. 39 17 33 97, aov@dst.dk

En tilsvarende opgørelse for juli 2003 - juli 2004 er offentliggjort i indeværende serie 2004:15.

Tabel 1.**Svinebestanden**

	2003	2004				Ændring fra 1. okt. 2003 til 1. okt. 2004	
	1. okt.	1. jan.	1. april	1. juli	1. okt.		
	1.000 stk.						Pct.
Avlsorner	26	27	25	24	22	-4	-16,0
Søer i alt	1 140	1 165	1 150	1 142	1 118	-22	-1,9
Gylte	194	207	209	206	203	8	-1,9
Andre drægtige	677	691	668	669	653	-24	-3,5
Diegivende	234	227	235	228	221	-12	-5,3
Golde	35	40	38	39	41	6	16,6
Udsættersøer og orner til slagtning	10	11	10	10	10	-	0,0
Sopolte	249	259	253	259	246	-3	-1,2
Pattegrise ved søer	2 466	2 333	2 458	2 391	2 323	-143	-5,8
Fravænnede svin under 50 kg	5 809	5 646	5 725	5 756	5 837	28	0,5
Fravænnede svin 50 kg og over	3 667	3 528	3 498	3 588	3 701	34	0,9
Svin i alt	13 367	12 969	13 119	13 170	13 257	-110	0,8
Sæsonkorrigerede tal:							
Svin i alt	13 167	13 200	13 273	13 114	12 933		
Søer i alt	1 150	1 154	1 152	1 139	1 130		
Gylte	200	207	208	206	205		
Sopolte	249	254	258	257	257		

Kvægbestanden 30. september 2004

4 pct. færre malkekøer

Antallet af malkekøer ved udgangen af juni 2004 er beregnet til 565.000, hvilket er en nedgang på 5 pct. i forhold til samme tidspunkt sidste år. Med en fast mælkekvote og en stigende mælkeydelse pr. ko kan kvoten opfyldes med ca. 2 pct. færre malkekøer. Nedgangen i bestanden af malkekøer er således en del større end forbedringen i mælkeydelsen. Overproduktionen af mælk kan være medvirkende til den øgede nedgang.

Også færre ammekøer ...

Antallet af ammekøer er 2 pct. mindre end året før. Denne reduktion er afdæmpet i forhold til de foregående tællinger. En medvirkende årsag hertil er, at andelen af kvier, der kan indgå i ansøgningen om ammekopræmie, ikke stiger så meget som tidligere.

... og færre kvier

Reduktionen i bestanden af kvier er 4 pct. Selvom nedgangen for kvier er lidt mindre end for køer, forventes en fortsat nedgang i kobestanden, da det især er antallet af de store kvier, der er reduceret.

Tyre og stude er uændret

Antallet af tyre og stude er uændret i forhold til sidste år. Der er en stigning for de små tyre og nedgang for de store.

Kvæg i alt

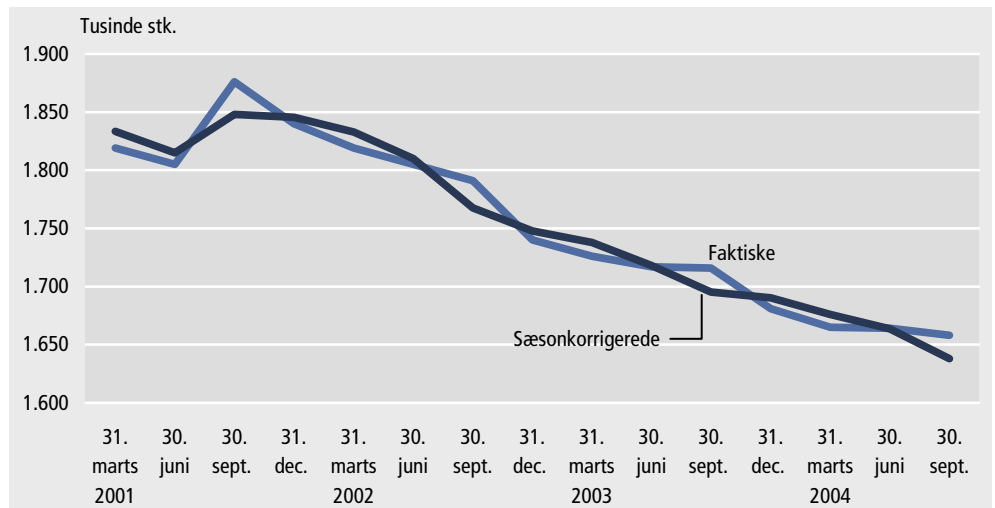
Kvæg i alt er beregnet til 1.658.000. Det er en nedgang på 58.000 svarende til godt 3 pct. i forhold til den tilsvarende opgørelse i 2003.

Oversigtstabel 1.

Kvægbestanden

	2003		2004			Ændring fra	
	30. sept.	31. dec.	31. marts	30. juni	30. sept.	30. sept. 2003 til	30. sept. 2004
	1.000 stk.					pct.	
Tyre og stude	284	278	289	286	283	-1	-0,4
Under ½ år	135	127	132	138	137	2	1,5
½ år-1 år	97	107	110	100	102	5	5,2
1-2 år	36	30	34	34	31	-5	-13,9
2 år og over	16	14	13	14	13	-3	-18,8
Kvier	723	705	698	701	694	-29	-4,0
Under ½ år	163	156	153	156	156	-7	-4,3
½ år-1 år	152	159	158	152	149	-3	-2,0
1-2 år	292	284	284	284	287	-5	-1,7
2 år og over	116	106	103	109	102	-14	-12,1
Køer	709	698	678	677	681	-28	-3,9
Malkekøer	595	589	571	565	569	-26	-4,4
Ammekøer	114	109	107	112	112	-2	-1,8
Kvæg i alt	1 716	1 681	1 665	1 664	1 658	-58	-3,4
Drægtige kvier							
1-2 år	98	105	105	117	98	0	0,0
2 år og over	70	63	60	67	63	-7	-10,0

Kvægbestanden

Sammenligning til tidligere tællinger

Tidligere tællinger

De tidligere tællinger i december har været gennemført som stikprøvetællinger baseret på et optimalt udvalg af 3.000 bedrifter. Udvalget er baseret på de opdaterede landbrugstællinger.

Nuværende og fremtidige tællinger

Siden kvægtællingen, den 31. december 2000, er datafangsten blev baseret på registeroplysninger. Ved direkte sammenligning til tællinger før den tid, skal der udvises forsigtighed, idet begge opgørelsesmetoder kan være behæftet med en vis usikkerhed.

Sammenligning af *dyrenes alder* er et forhold, hvor der er en tydelig ændring. Handyr og kvier findes i højere grad i de ældre aldersgrupper i CHR. Forklaringerne kan være flere. Hvis kvægavleren ved de tidligere kvægtællinger udfyldte skemaet senere end tællingsdagen uden at korrigere for hændelser efter tællingsdagen, vil dyrene af den grund være en anelse hyppigere i de yngre aldersgrupper medens der er en tendens til, at dyrene er lidt længere i registret. Disse forhold vil ikke være væsentlige, når det er opgørelser efter samme metode, der sammenlignes.

Antal kvæg i alt i CHR og det opregnede antal er ikke helt ens, hvilket bl.a. skyldes, at der i CHR findes et lille antal dyr, under 1 pct., som man ikke kender køn/alder på. Et andet forhold er, at alle dyr i princippet skal være i CHR, medens den nedre grænse for bedriftens størrelse, fastsat af Danmarks Statistik (se kilder og metoder), betyder at nogle dyr findes på bedrifter, som ikke antages at tilhøre den egentlige landbrugssektor, der producerer med henblik på afsætning på markedsvilkår. En del kødkvæg findes på de små brug.

Oversigtstabel 2.

Kvægbestande i CHR

	30. juni 2003	30. sept. 2003	31. dec. 2003	31. marts 2004	30. juni 2004	30. sept. 2004
	1.000 stk.					
Tyre og stude	313	317	311	313	308	306
Kvier	740	734	718	712	713	709
Køer	718	719	707	691	690	693
Kvæg i alt	1 771	1 770	1 736	1 716	1 711	1 708

Drægtige kvier som andel af kvier i alt er væsentlig forskellig fra tidligere og er derfor vist særskilt i nedenstående tabel. Årsagen til den store forskel er, at ved de tidligere tællinger var definitionen på drægtige kvier: Alle kvier, der var løbet eller insemineret. I Kvægdatabasen, hvorfra oplysningerne stammer omfatter tallet for drægtige kvier, de kvier, der efter inseminering er konstateret at være drægtige. Da oplysningerne om andelen af drægtige kvier er vigtige til prognosebrug er der i nedenstående tabel vist en sammenligning for de to opgørelsesmetoder.

Fra september 2003 er drægtige kvier udvidet til at omfatte kvier, der er erklæret drægtige, kvier, der er insemineret inden for 3 måneder samt kvier, der er insemineret for mere end 3 måneder siden. Denne opgørelse anses for at være mere dækkende end den tidligere.

Oversigtstabel 3. **Drægtige kvier den 31. december**

	Kvægtællingerne				Kvægdatabasen			
	1996	1997	1998	1999	1999	2001	2002	2003
	pct.				pct.			
Drægtige 1-2 år	53,7	53,4	50,0	51,8	22,5	20,7	22,0	37,0
Drægtige 2 år og over	90,9	87,6	87,2	87,7	29,3	25,8	26,1	59,4

Sikrere fremtid Det forventes kun at være i overgangsperioden mellem de to opgørelser, det er lidt mere usikkert at tolke udviklingen på grundlag af tallene. Fremtidige tællinger forventes opgjort efter samme retningslinier som denne tælling, hvorved vurderingen af udviklingen vil kunne ske på et sikkert grundlag.

Mere information Denne tælling opgøres ikke mere detaljeret end beskrevet her. Yderligere oplysninger om kvægbestanden publiceres i årspublikationen *Landbrug*. I denne findes også størrelses- og geografiske opdelinger af kvægbestanden baseret på landbrugs- og gartneritællingen.

Kilder og metoder

Bedrifter En bedrift er af Danmarks Statistik defineret som en eller flere ejendomme, der drives sammen og hvis areal er mindst 5 ha dyrket areal samt bedrifter med mindre end 5 ha, hvis bedriftens samlede standarddækningsbidrag mindst er på 4.000 ERE.

Landbrugsregistre Grundlaget for opgørelsen af kvægbestanden er landbrugsregistret, der årligt opdateres fra landbrugs- og gartneritællingen, de kommunale ejendomsregistre, Generelt LandbrugsRegister (GLR) samt Centralt HusdyrbrugsRegister (CHR).

Datakilderne CHR, der administreres af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Kvægdatabasen, der tilhører erhvervet og administreres af Landbrugets Rådgivningscenter, Landskontoret for Kvæg.

CHR CHR er et register med flere anvendelsesformål, men det egentlige formål er hjælp til sundhedsprogrammer. Kvægdatabasen er et stort system, som i overvejende grad betjener kvægbrugene med henblik på opnåelse af god drift. Kvægdatabasen opdaterer CHR.

Registret består af oplysninger om det enkelte dyrs nummer, fødselsdag og køn for flere brugsarter fx malkekvæghold og kødkvæghold og dertil en række identifikationsnumre.

Registret opdateres på basis af ugentlige indberetninger fra kvægbrugene med til og afgang af dyr og oplysninger om leverandører og aftagere. Endvidere bliver afgang af slagtedyrv verificeret af slagterierne og de selvdøde dyr af destruktionsanstalterne.

Fra Kvægdatabase har Danmarks Statistik fået oplysninger om kviernes alder og drægtighed for hvert enkelt dyr.

Ingen af registrene er imidlertid oprettet med det formål at erstatte kvægtællingerne, og derfor har det været nødvendigt, gennem et større analysearbejde, at få skabt forbindelse mellem kvægregistre og Danmarks Statistiks landbrugsregistersystem.

Landbrugs- og gartneritællingen

Danmarks Statistik gennemfører en landbrugstælling i begyndelsen af maj måned. I spørgeskemaet oplyser kvægbrugerne bedriftens CHR-numre. Danmarks Statistik modtager pr. tællingsdag et udtræk af det totale CHR-register. Med det entydige CHR-nummer som forbindelse kan man dernæst opgøre bedriftens kvægbestand.

Opregning

Opregningen er for landbrugstællingen foretaget som for de øvrige variable ved bedriftens opregningskoefficient, der er skabt i forbindelse med stratificering og udvælgelse af stikprøven.

Ved beregningen af de mellemliggende tællinger mellem de årlige landbrugstællinger anvendes som udgangspunkt de ved landbrugstællingen oplyste CHR-numre. Hvis numrene umiddelbart genfindes i CHR-registret på tællingsdagen, er kvægbestanden kendt. Hvis CHR-numret fra landbrugstællingen ikke genfindes, antages besætningen at være ophørt og medtages med 0. Kvægbestanden på de nytilkomne besætninger, fra CHR-udtrækket ved landbrugstællingen til det aktuelle opgørelsestidspunkt, indrages som en forøgelse af kvægbestanden for den matchende del af besætningerne.

Usikkerhed

Den statistiske usikkerhed på de opregnede tal er beregnet til 0,3 pct. for kvæg i alt og for køer 0,3 pct. Til sammenligning er kravene i det gældende EU-direktiv for de samme grupper henholdsvis 1,0 pct. og 1,5 pct.

Det største usikkerhedsmoment er opdateringen og matchningen af de forskellige registre. Denne proces er der arbejdet særdeles intensivt med og den vil fortsat indgå med stor vægt ved udarbejdelsen af statistikken.

Læs mere i varedeklarationen på Danmarks Statistiks hjemmeside www.dst.dk/varedeklaration under emnegruppen Landbrug.

Henvendelse

Annette Øverup, tlf. 39 17 33 97, aov@dst.dk
Børge Nielsen, tlf. 39 17 33 99, bni@dst.dk

En tilsvarende opgørelse for den 30. juni 2004 er offentliggjort i indeværende serie 2004:15.

LANDBRUG 2004:23
Statistiske Efterretninger
ISSN (trykt udgave) 0108-5522
ISSN (elektronisk udgave) 1601-0914
www.dst.dk/efterretninger

Abonnement (internet) for 2004: 379,00 kr.
Abonnement (papir) for 2004: 651,00 kr.
Løssalg: 37,00 kr.
Ekspeditionsgebyr: 30 kr.
Salg hele døgnet: publsalg@dst.dk, tlf. 39 17 30 20 eller www.dst.dk
© Danmarks Statistik, Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
Tryk: Danmarks Statistiks Trykkeri
